

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinosti je moč.

„EDINOST“

Izšaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torekah, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za eno mesec . . . 1.—, za tri mesece . . . 3.—, za pol leta . . . 5.—, za leto . . . 10.—. Naročniki se plačujejo naprej na račūne brez priložne avansne uprave na zbir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 avt., izven Trsta po 4 avt.

Oglaš se račun po tarifi v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrst. Poslana, osmeritve in javno sahvaie, mašl oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uradno, na ulico Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar nefrankovano se sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Navedimo, reklamacije in oglaš po 8. juna upravnostvo ulica Moline picolo hit, 8. II. nadst. Naročniki in oglaš je plačevati loco Trst. Odprte reklame sije se pronte pošiljane.

Kje je pravi avstrijski program?

V deželnem zboru Šlezkem je nemška večina stavila najui predlog, ki je bil pozneje tudi v sprejet od dotičnega odseka, katerim izjavlja ta deželni zbor: da je sedanja ustava nespremenljiva in da odklanja vsako spremembo v zmiatu združenje z Češko ali Galicijo, da se morajo odpraviti jezikovne naredbe in da se mora nemščina proglašiti državnim jezikom. Češki in poljski govorniki sta poudarjala, da Poljaki in Čehi bodo občutili kakor udarec v obraz, ako se bo deželno razpravljalo o tem predlogu, in sta dosegla vsaj toliko, da so Nemci odstopili od nujnosti in se je predlog izročil posebnemu odseku. Večina poslednjega je seveda vzprejela predlog, kakor je bil predložen od Nemcev. V sled tega je slovenska manjšina stavila svoj minoritetni predlog, katerim izjavlja: a) da nadaljnja centralizacija dežel ni možna, v sled česar bi deželni zbor radostno pozdravil zasnute češke države v okvirju avstrijske monarhije; b) da zahteva deželni zbor, naj se ukrene potrebna potoma naredb in zakonov, da se izvede popolna enakopravnost češkega in poljskega jezika v uradih in v vsem javnem življenju, in c) da svari pred proglašenjem nemščine državnim jezikom, ker bi to dovelo do vojne med državljani in zrušenja monarhije.

Ta imamo torej dva programa, dve struji, ki si tečeta — kakor povsodi, kjer sta v dotiki nemški in slovenski življenj — diametralno navskriž. Tu imamo nemški in slovenski program: program germanizacije, nasilja in krivice — in program jednakega prava, jednake svobode in jednake pravice.

Ako pravijo Nemci, da je proglašenje nemščine državnim jezikom državna potreba, potem so pripoznali le, da nočejo pripoznati resničnih državnih potreb te monarhije. Priproat razum pravi že, kaj in kako bi se vršilo potem, ako zmaga program, na kateri priseza tudi večina dežel-

nega zbora v Tropavi! Čim bi definitivne zmaga la ideja germanizacije v Avstriji, širila bi se neizprosnos doslednostje tudi ideja vsenemštva v sedanje slovenske pokrajine, katerih prebivalstvo — dokler je in čuti slovensko — mora biti avstrijsko-lojalno, ako ne iz prirojene lojalnosti, pa po nagonu samoohrane, iz zdrave narodne sebičnosti! Avstrija ima svojo veljavo poleg mogočne nemške države le dotlej, dokler je taka, kakršna je: domovina, pravična mati vsem svojim narodom! Ponemčena Avstrija pa bi zlezla na nivo konkurenčne države z Nemčijo! In kaj bi značilo to za našo državo? Saj smo videli, kako se je Avstrija sušila notri do mozga in je hiral, saj smo videli, kako sta neprestano padala nje ugled in nje finančne gospodarstvo, tako, da je bila že kraj propada; iz kratka: kako dosledno, brez odmora se je vršil proces propadanja, dokler je bila Avstrija v nemškem bundu, dokler se je pulila za prvenstvo med nemškimi državami, dokler je vršila prave čine nasilstva proti sami sebi, proti svojemu značaju, proti — naravi! Huda je bila nesreča, ki nas je zadela leta 1866., država je krvavela iz tisočero ran! Ali če se je kedaj pokazal resničnega rek o sreči v nesreči, ako je kje v zgodovini držav zabeležen slučaj, da je kateri državi velika nesreča postala v rešitev: velja to za Avstrijo in za nesrečo, ki jo je zadela leta 1866. Po tej nesreči je Avstrija nehala posiljevati svojo naravo, svoj značaj in svoj duh; po tej nesreči se je povrnila sama sebi in razgrnilo se jej je obzorje, da je mogla videti svojo pravo nalogo, da je videla pred seboj pot, katera jedina jo more privedi do srednje budočnosti, iz življenja do življenja! Zgodovinska dejstva v vsej dobi lovenja naše države za nemškim prvenstvom, tisto konstatno propadanje do nesrečno-srednjega leta 1866., vse to je zapisalo naši državi plamenimi črkami na steno zlati pouk, sveto resnico: da nemška Avstrija ni možna, da ideja nemške jednotne Avstrije je nezmisel, ki bi slednjič dovel

že, drugi pa le čakajo ter se obližujejo, dasiravno vedo, da on poječa najboljšo hrano. Še le tedaj, ko se je nalakal ta ter odšel, pristopajo drugi. Vsak vtika gobec od svoje strani v pomije ter žre, kar pripada nanj, brez vsake svaje. Kjer pa so psi nespametni, tam vsi nakrat planejo v vedre in se trgajo med seboj, da imajo več razgrizenih gobcev nego hrane. O tem pa, ali so prevrgli vedro ter razlili hrano, ali pa se je našel kateri najmočnejši, ki jih je odpodil. V takem slučaju on sam ni dobil mnogo, drugi pa čisto nič.

Tako bi bilo tudi z ljudmi, ako bi vsakdo le gledal drugemu v zobe ter klical: Oddaj, ker si pojedel preveč! Najmočnejši bi razpodil druge, a slabejši bi zamirali od gladi! Radi tega je Bog tako odločil, naj vsakdo obdeluje svoje posestvo ter si ne lasti tujeja.

„A vendar so že jedenkrat razdajali kmetom zemljo.“

„Razdajali so jo ne jedenkrat, marveč dvakrat in morda jo bodo še večkrat, toda po drobem in premišljeno, da je vsakdo dobil to, kar mu pripada, ne pa, da bi sleherni capin pograbil to, kar bi mu bilo všeč. Tako je torej določil usmiljeni Bog, da mora biti na svetu red ter iti vse po vrsti.“

„A kak red je to, da je Gobar dobil nakrat

do poloma; pač pa je tej državi osigurana bodočnost, ako opre poslednjo na zaedovoljno svojih narodov, katerim velevala zemlje, žnje in narodnopsni odnošaji centralne Evrope, da morajo živeti skupno kakor jedna rodovina narodov!

Zgodovina je učiteljica narodov, in zgodovinska dejstva govore tako, kakor smo napisali tu! Tu ne treba zgubljati mnogo besed za dokazovanje; saj ne treba drugega, nego da primerjamo ugled, ki ga je imela Avstrija, dokler se je lovila za nemškimi fantomi, z ugledom, ki ga uživa danes v evropskem koncertu, in posebnost se z ugledom, ki ga uživa naš vladar med vsemi evropskimi vladarji!

Že ti oziri na notranjo konsolidacijo, ki je pegoj vnanjemu ugledu, so nam zanesljiv kašipot. Ali, kako je še le, ako se oziramo v budoče dogodke, o katerih je mežne trditi matematiško gotovostjo, da morajo priti! Kam vodijo smeri, v katerih jednih se more širiti naša meč, v prvi vrsti gospodarska? Ali ne na Balkan? Ali pa ni resnica, da kri in vera silita balkanske narode, da neprestano gledajo v Rusijo, v to veliko slovensko državo? Rusije in Avstro-Ogerske koristi so v prvi vrsti angaževane na Balkanu in na prstih si seštejemo lahko, da zahteva interes obeh teh držav, da ucredita te svoje koristi na Balkanu tako, da bodo tekle vsopredno in da se ne bodo križale. Ali pa bi bilo možno tako sporazumljenje, ako bi v Avstriji zavladala nemškonacionalna ideja? Ali bi mogla imeti Rusija zaupanje do te države, ako bi ista po ponemčenju svojih Slovanov ojačila tisti oholi nemški življenj, ki se še sedaj in neprestano pripravlja in heče, da pride do velikega dvoboja med nemškim in slovenskim svetom?

Gotove ne! Stvari so torej jasne na dlani. Jasno je, da program, kakoršnjega proglašajo Nemci in kakor ga je proglašila tudi večina v deželnem zboru Šlezkem, ni in ne more biti nikdar avstrijski program! Germanizacija ne more biti

trideset oralov, vi pa kemaj deset“, je izrekel Andrejček.

Polž je obstal na peti hoté si nekoliko edpočiti. Popravil si je kučmo, prijel se z levo roko za bok, z desne pa je pokazal na griče goveré:

„Ali vidiš te griče tam nad grajščino? Z njih se vendar neprestano trklja prst navzdol. Morda ni res to?“

„Seveda je res.“

„Resnica. A ta prst, ki trklja navzdol, na čegavo posestvo pada najprej, ne?“

„Seveda na grajsko.“

„Da, na grajsko. Ta prst pa, ki strklja z grajskega polja, na čegavo posestvo pada najprej, na moje ali na Gobarjevo?“

„Seveda na Gobarjevo, kajti Gobar sedi na klancu pod grajščino, vi pa na drugi strani doline.“

„Ono, vidiš“, je nadaljeval Polž. „Ko bi jaz bil tam, kjer je Gobar, imel bi več dobička od grajskega zemljišča; ker pa moram bivati za vodo, torej nimam toliko dobička.“

„Pa še z vaših gričev trklja zemlja na grajske livade“, je odvrnil Andrejček.

„Naj bode božja volja!“ je rekel kmet, privzdignivši kučmo. „V tem sem jaz na najslabšem med našimi kmeti, da nimam mnogo zemljišča, v tem pa boljji od samega grajščaka, da se z mojega sveta trklja zemlja na njegove livade ter mu jih gneji.“

(Pride še).

PODLISTEK.

30

Prednja straža.

ROMAN.

Poljski spisal Boleslav Prus. Prelovenil Podravski.

Tudi Janko je bedast, kajti, ko bi vsak imel svoje, pa bi nihče ne hotel delati za drugega. Janko ne popravi sveta. Najraje gleda, da ne bo de kradel očetu denar iz škrinje ter ne letal po mestu od krčme do krčme. On bi znal razpolagati s tujim blagom. Moje bi dal očvarju, grajsko bi vzel sam, toda svojega ne bi spustil iz pesti. Naj torej ostane, kakor je ustvaril svet usmiljeni Bog in kakor uči sveta Cerkev, ne pa tako, kakor hočeta Gobarja, stari in mladi.

„Ali je mar Bog dal grajščaku posestvo?“ je omenil Andrejček.

„Bog je tako uredil svet, da ni nikjer jednaki. Radi tega je nebo višje, zemlja nižje, borovec je visok, leaka je mala, a trava še manjša. Radi tega je tudi med ljudmi jeden star, drugi mlad, jeden oče, drugi sin, jeden gospodar, drugi hlapec, jeden gospod, a drugi kmet.“

Utrujen se je oddahnil ter je nadaljeval:

„Le poglej, kak red vlada celó med pametnimi psi, kjer jih mnogo hodi po dvorišču. Ko se prinesli iz kuhinje vedro pemi, takoj pristopa k njim jeden prvi, ki je najmočnejši in najzleji in jih

avstrijski program. Germanizacija Avstrije je specifično nemški program, in to ne le v narodnem, ampak tudi v državno-pravnem pogledu. Germanizacija Avstrije more biti program le onim, ki so že davno pozabili na državno misel avstrijske, na — zares avstrijski program.

Kje je torej v resnici avstrijski program? Kje drugje, nego na naši strani, v ideji jednake pravice, v ideji enakopravnosti, v ideji slovenskega življenja zadovoljnih avstrijskih narodov, kakor ga že zahteva narava centralne Evrope same?!

Deželni zbor istrski.

IV. seja dne 29. januarja 1897.

Navzočih je bilo 17 italijanskih in 7 hrvatsko-slovenskih poslancev. Ta seja je bila znamenita, ker je poleg navadnega zastopnika vlade prišel v zbornico tudi c. kr. namestnik tržaški grof Góess.

Razume se ob sebi, da je predsednik zbornice le v italijanskem jeziku pozdravil gospoda namestnika. C. kr. namestnik se je zahvalil za pozdrav ter je želel najboljšega uspeha delovanju zbornice. Členi večine in galerija so mu pritrdili. Govoril je samo italijanski. Od tudi odobravanje. Ultraitalijanski listi so mu prepevali slavo za to. Predstavitelj c. k. vlade da je pokazal Italijanom z dejanjem, da imajo prav, kadar zahtevajo, naj se v zbornici govori le italijanski. To bi bilo torej: novi godci — stare gosli!

Predsednik je priobčil, da sti mu došli dve prošnji: jedna od sirote po pokojaem učitelju in pokojni učiteljici, Vlah Narcela, druga od nadučitelja v Kastvu N. Butkovića radi petletnih doplačil. Prvo je izročil dr. Gambini, drugo Vergotini.

Dr. Gambini, kakor deželni odbornik in člen deželnega šolskega sveta, se je spominjal neke note c. k. dež. šolskega sveta od 31. decembra m. l. ter je zahteval, naj se nujno zahteva od istega dež. šolskega sveta odgovora na razne resolucije, katerim je pritrdila večina te zbornice glede šolstva v Istri.

Predsednik je dal glasovati o nujnosti, toda nujnost se ni vsprejela. Za nujnost so glasovali samo členi večine, a ni jih bilo tričetrtina.

Dr. Rizzi je predlagal, naj se da beseda dr. Gambiniju, da isti utemelji nujnost, ker potem da bode vspeh glasovanja drugačen. Predsednik je dovolil utemeljevanje. Dr. Gambini je omenjal, da je pred dvema leti došel v Poreč bivši c. kr. namestnik, da se porazgovori z členi večine o onih resolucijah. Misli se je, da bode bolje po onem razgovoru, ali slabše je danes, nego je bilo. C. k. vlada postopa despotički in tiranski. To postopanje se mora nehati, sicer pride do boja. Vlada naj izjavi, da-li hoče premeniti svoje postopanje! Tako je govoril dr. Gambini. Opaziti je bilo na c. kr. namestniku, da so vsaj nekatere besede Gambinijeve napravile utis nanj. Zarudel je. Odgovora pa ni bilo. — Glasovalo se je zopet o nujnosti, ki pa tudi sedaj ni bila vsprejeta, ker členi manjšine niso glasovali sanjo.

Na to je prišlo zopet do pojava one krivičnosti, nezakonitosti in nasilja, ki je postalo v programu večini zbornice. Dr. Bartoli — to je tisti Bartoli, za katerega so delali in glasevali tisti ljudje, katere so predstavitelji c. kr. oblasti proglaševali in protežirali kakor nekake „zmerne Slované“ — isti Bartoli je predlagal, da se italijanski jezik proglasi jednim razpravnim jezikom v deželnem zboru Istre! Tak sklep je storila večina deželnega zbora že početkom leta 1895, in je že bila dala tiskati poslovník, v katerem je bila natisnjena določna določba v § 13. Toda to mesto poslovníka je bilo proti kencu leta 1895 pokrito s krpico papirja. To se je zgodilo zato, ker je Njegovo Veličanstvo Najvišim odlokom svojim od 14. septembra 1895 proglasilo uničenim ta sklep deželnega zbora. In sedaj si upajo ta gospoda zopet priti takim predlogom vzlic Najvišemu odloku, sedaj si drznejo zopet predlagati, da bi se snela ona krpica papirja in da bi se zamašila usta hrvaškim in slovenskim poslancem! Krpica da je že sneta celó v naprej.

Da vidimo, kaj bode!

Poslanci dr. D. Trinajstić in tovariši so stavili nastopni predlog:

Državnim zakonom od dne 8. oktobra 1891

št. 150, predručenim v drugem članku zakonom od 25. marca 1892 št. 71, so določeni nastopni pogoji za dovoljevanje brezobrestnih posojil od strani države za obnovljanje vinogradov, uničenih od trtne uši:

1.) da so vinogradniki, katerim je trtna uš uničila vinograde, res v bedi in pomanjkanju,

2.) da posojila morajo res služiti za obnovljanje vinogradov,

3.) da tudi dežela prihiti na pomoč dotičnim vinogradnikom vsaj s tolikim zneskom.

ad 1. Načelo, da treba čakati, da je vinogradnik popolnoma uničen in v bedi, predno se mu dovoli pomoč, je zgrešeno iz mnogih ozirov. V prvi vrsti je zgrešeno ozirom na to, da v prvem začetku okuženja bi bila zadostna tudi mala podpora, da bi mogel vinogradnik tudi se svojimi prihodki postopno obnoviti svoj vinograd ali ga nasaditi novimi ameriškimi trtami, dočim je potrebno, kadar je isti že v bedi, da se mu priskoči na pomoč izdatnejimi podporami, da se bode mogel odločiti za drag in ozirom na okolnosti še dvomljivi nasad z ameriškimi trtami.

ad 2. Po poskušnjah, izvedenih v tej pokrajini, ni še potrjeno, da so vse one lege, kjer vspeva domača trta, prikladne tudi za ameriškotrtito. To velja osobito za kvarnerske otoke, Liburnijo in Kras, kjer je zemlja plitva, v kateri so bile večinom nasajene trte. Oni vinogradniki torej, ki so imeli svoje vinograde v takih legah, so prisiljeni, da za ameriške trte prenašajo nasad na druga zemljišča, globokeja in boljja. Vseled tega bi bilo potrebno, da zakonom obljubljena posojila ne bodo omejena samo na uničene vinograde, ampak da se raztegnejo tudi na druga zemljišča, obiskana od trtne uši.

ad 3. V resnici bi bilo sramotno in vredno večne graje, ako bi se deželni zbor pokrajine, o kateri se more reči, da živi skoro izključno od vinogradarstva, ne bi odzval po svojih močeh prizadevanju cesarske vlade, in da bi vzkratil od svoje strani podporo potrebnim vinogradnikom.

Potrebno je, da se to zgodi čim prej in na sploh, a ne kakor se pravi, „po botrih“, kajti po vseh okrajih Istre, izvzemši na Voloskem, je že dokazano uničenje vinogradov po trtni uši. Ali, ako je tudi opravičena zahteva države, da tudi dežela doprinaša svojo pripomoč potrebnim vinogradnikom, vendar pa ni opravičeno določeno razmerje, kajti dežela, kakor nje je n. pr. Istra, sama trpi pomanjkanje vsled zmanjšenega prihoda od ljudstva, in na drugi strani vsled rastočih potreb, ter ni v stanu odzvati se v tem pogledu v oni meri, kakor zahtevajo okolnosti.

Ozirom na ta razmišljanja stavi se nastopni predlogi, da jih vsprejme visoka zbornica:

1. Deželni odkor se pezuje, da ukrene potrebno pri c. k. vladi, da se zakona od 3. oktobra 1891 št. 150 in 20. marca 1892 št. 61 predručita v zmislu:

a.) da bode vinogradnikom zagotovljena in da se jim bode podeljevala podpora za nasade ameriških trt ne še le tedaj, ko so vinogradi že uničeni po trtni uši in so dotični lastniki že zašli v bedo, ampak čim se je pojavila trtna uš;

b.) da se ta podpora zajamči in se bode podeljevala ne samo za obnovljanje uničenih vinogradov, ampak tudi za nove nasade v okuženi občini na zemljiščih, ki so popred spadala v drugo vrst obdelovanja;

c.) da bode država dajala posojila v večji meri, nego-li dežela;

d.) da vlada že te leto dovoli za Istro v ta namen predum od 200000 glđ.

II. Finančni odsek se pozivja, naj razpravlja o teh predlogih in naj predlaga še v tem zasedanju, koliko predum bi dežela dovolila v ta namen.

Ta predlog naj se izroči finančnemu odseku. Pulj, dne 29. januarja 1898.

Dr. D. Trinajstić, Spinčić, Jenko, Mandić, dr. M. Trinajstić, Kompare, dr. Stanger, Kozulić, dr. Laginja.

Ta predlog se je izročil politiško-ekonomiškomu odseku v proučenje in poročanje. Predsednik je opazil, da nima prav predlagatelj, ako pravi, da dežela ni storila ničesar v tem oziru, ali le malo. Pokrajina je storila mnogo, tako je rekel gospod predsednik. (Zvršetek pride.)

DOPISI.

Iz Št. Petra na Krasu. (Izv. dopis). V „Edinosti“ od dne 28. prosinca t. l. hotel je neki dobro znani prenapetež v svoji sveti jezi, ker stranka, kateri pripada on, ni več na krmlu, tukajšnje prebivalce, posebno pa še društva, poštno okrcati, češ: narodno življenje je zaspalo in nemškutarstvo je v najlepšem cvetju. No, vedite gosp. dopisnik, da ste po nosu bili le samega sebe in pa vodjo svoje stranke, kar Vam hočem dokazati v kratkem.

Čitalnica je bila, pa je umrla. — Kdo je bil vzrok? — Vodja vaše stranke, ki je zanesel prepričanje v to društvo, s tem, da je hotel imeti v odboru le pristaše svoje stranke! — Podružnica sv. Cirila in Metoda že dolgo spi. — Kdo pa je njen predsednik? Zakaj se nič ne pobriga? Zopet vodja vaše stranke! — In požarna bramba? Res je priredila veselico, in sicer dne 9. prosinca t. l. (gosp. dopisnik imate gotovo slab spomin, ker pravite, da se je vršila veselica na Svete tri Kralje), ki se je izvršila jako dobrim, vsestranskim uspehom. To vas je tudi razkačilo najbrže, sicer bi ne pisali takih budalostij. Kar se namreč tiče klicanja števil v slovenskem in nemškem jeziku, je laž, da bi bil gosp. nadzornik „zarežal nad ubogim gasilcem“, da naj kliče tudi nemški. Marveč je to sklenil društveni odbor, kar sem izvedel iz zanesljivega vira. In zakaj? zato, ker so bili navzoči jeden Francoz in več Nemcev (ne samo dva), ki se niso sramovali slov. vabil in ki sploh drage volje podpirajo požarno brambo in tudi družbo sv. Cirila in Metoda. — Sicer vas pa vprašam, gosp. dopisnik, zakaj je neki vodja Vaše stranke, ko je ustanovil požarno brambo, naročil pečat: „Prostovoljno gasilno društvo Št. Petra — Freiwillige Feuerwehr in St. Peter“? — Zakaj je napravil prejšnji društveni tajnik, ki je tudi Vašega mišljenja, nabiralno polo z napisom: „Mesečni doneski — Monatsbeiträge“? — Zakaj so se vsprejeli kakor podporni udje tudi trije Nemci in dva Laha? — Sploh pa, vedite, da so gasilna društva za vse, ne pa samo za jednega! Si tucisases . . .!

Se eno besedo o plesnem venčku gosp. želez. uradnikov. Najprej konstatujem, da so bila vabila tiskana v slovenskem in nemškem jeziku, ne pa narobe, kar je velik razloček. Plesni red pa je malenkost. Pezdur v očesu svojega bližnjega vidite, bruna v lastnem pa ne! Le nekoliko pomislite! — Ker taka plesna zabava ne sme imeti nikakega provokatoričnega značaja, mora se vsaka agitacija proti njej imenovati nesramno, izvirajoča iz same nevoščljivosti. To tem bolj, ker so val gosp. želez. uradniki vedno podpirali in še podpirajo naša društva. Če pa Vas, gosp. dopisnik, ne veseli prihajati na naše veselice, pa ostanite slobodno doma pri zakurjeni peči ter premišlujte, kako dolgo že obstoji Št. Peterski „okraj“ (mi ga še le pričakujemo), ali pa pojdite plesat, kamor Vam drago. Želim Vam prav dobre zabave.

Boleslav.

Opazka uredništva. Apostrofe današnjega gosp. dopisnika „e provokatoričnem značaju“ in o potrebi, da se izogibljemo „agitacijam“, ne moremo umeti praviti! Pač, to že umemo, kaj je hotel reči gosp. dopisnik, ali tega ne moremo umeti, da je še Slovencev, ki se še niso streznili kraj vseh žalostnih skušenj in v očigled ravno dandanašnjim dogodkom, ko razsaja nemškonalni vihar križem vse države in lomasti in podira vse, kar se imenuje: pravo družih — in povsodi: dokler le sega njega piš! Da je še Slovencev, pravimo, ki nočejo umeti, kako deplacirane sta tisto preklicano pravicoljubje naše in tista nesrečna pretirana obzirnost naša. Gotovo, Slovan je bil vsikdar gostoljuben — — — in mi smo Slovani! I mi bi bili za to, da se tudi tujec čuti domačega med nami, ali še le tedaj, ko bode tudi drugorodec obziren do nas. Gasilna društva so za vse . . . gotovo. Prosili bi pa gospoda dopisnika, da pogleda malce v Trst. V tej občini živi gotovo 50.000 Slovencev, ali videti bi hoteli vihar, ki bi navtal, ako bi zahtevali mi, naj se med gasilci jemlje ozira tudi na naš slovenski živelj! Dokler so drugorodec tako narodno ekskluzivni tudi na nepolitiškem polju, ne ostaje tudi nam Slovencev družega, nego da smo — ravno taki! Mi res ne moremo umeti, zakaj naj bi se ravno mi Slovenci vedno silili v prvo vrsto z „dobrimi“ in „lepimi“ izgledi?!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 8. februarja 1898.

K položaju. Baron Gautsch nadaljuje svoja prizadevanja za sporazumljenje med Čehi in Nemci, ali vsaj za pomirjenje, da bi le mogla zopet začeti parlamentarna mašina svoje delovanje.

Včeraj je imel na Dunaju posvetovanje z zastopniki Mladočehov in konservativnega plemstva, dočim Nemci niso prišli. Neki list javlja, da je baron Gautsch poslal barona Chlumetzkega v Prago kakor mešetarja, da bi omeščal Nemce. V dosego svojega namena hoče baron Gautsch uplivati tudi na bivšega predsednika zbornice, vit. Abrahamoviča, da isti ne bi vsprejel več te časti. Za predsednika da je določen Poljak Bilinski, za I. podpredsednika jeden štajerskih veleposestnikov, za II. pa jeden Čeh.

Italijanski poslanci v deželni zboru Tirolskem so zgnobili svoje mandate, ker niso prišli v deželni zbor. Italijanski poslanci tega deželnega zbora tirajo namreč takimenovano politiko abstinence, ker vlada noče ugoditi njih zahtevam glede samouprave južnega, italijanskega dela dežele. Ozirom na to, da italijanska irredenta ne prestane ruje in zastruplja politično mišljenje po onih kronovinah, avstrijskih, kjer biva kaj Italijanov, in ozirom na to, da južni del Tirola meji ob kraljestvo italijansko in je torej direktno pristopen vseitalijanskim agitacijam, se pač ne more odločiti vlada, da bi — kraj vse svoje dobrohotnosti do teh razvajencev — ugodila tej njih želji. Vlada je brzkone tega menenja, da Italijani ne zahtevajo ločenja italijanskega dela dežele od nemškega toliko iz ozirov na resnične deželne potrebe, marveč da zahtevajo to iz ozirov na političko agitacijo.

To utegnejo biti razlogi, ki določajo vlado, da se upira zahtevam Italijanov v tem pogledu. Nočemo raziskovati, da-li je res opravičena ta bojazen in tudi sumničiti nočemo nikogar. Vendar bi se nam dozdevalo jako čudno, ako bi vlada dovolila popolno samostojnost tirolskim Italijanom, dočim noče ni čuti, da bi dovolila tako samostojnost slovenski tretjini dežele Štajerske, ležeče v sredini države, torej zavarovane proti vsaki „pan-slavistični“ fluktuaciji, in se tudi noče odločiti za to, da bi dovolila nekoliko samostojnosti in samouprave našim tržaškim okoličanom. Taka dvojna mera bi bila vendar — ako smemo reči tako — prekriceča, ako pomislimo, da po samoupravi okolice tržaške ne bi se odpirala, ampak bi se le zapirala vrata agitacijam tujih destruktivnih življenj.

Slovani in Dunaj. Kakor smo že omenili, je bilo v nedeljo na Dunaju več shodov, nemških in slovanskih. Slovani so se zbrali v dvorani resource. Poročevalec Janca je zahteval popolno enakopravnost za Čeha, živeče na Dunaju. Na Dunaju — rekli so — niti ne bi bilo možno uradovati brez čeških uradnikov. Ako bi se dunajski magistrat branil vsprejemati češke dopise, pa bi ga prisilili v to potem instanc, kakor so tako storili tržaški Slovenci. Predlogu, da naj se ne izročajo Čehom mestna dela, je bil le zasmehovalen namen, kajti Čehi niso nikdar iskali teh del. To si zapomnijo Čehi za bodoče velitve. Kar se pa destaje drugih del, je vsekakor govornik: koliko zgradb in krasnih poslopij so zgradile na Dunaju češke roke! Ako bi ne dobajali Čehi, padel bi Dunaj do navadnega provincijalnega mesta. Ako bi Čehi ne zahajali na Dunaj, bil bi jim narod češki le hvaležen. Česa je pričakovati Čehom na Dunaju? Težkega dela! Ozirom na število Čehov na Dunaju bi morala biti vsaj po jedna češka šola v vsakem okraju. V zmislu teh svojih izvajanj je govornik zahteval popolno enakopravnost Čehov in Nemcev na Nižavstrijskem in vsprejela se je tudi resolucija v tem zmislu.

Gibanje med dijaki. Slovansko dijaštvo je doposlalo ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju nastopni resoluciji: 1. Slovanski dijaki v Gradcu apelujejo nujno na vse slovenske državne in deželne poslance, da skrb skupno za ustanovitev slovenske univerze ali vsaj pravne in filozofske fakultete v Ljubljani. Ob enem je slovansko dijaštvo prepričano, da store slovanski poslanci kolikor mogoče hitro vse potrebne korake, da dosežejo od vlade ustanovitev tega, posebno v tem kritičnem času za kulturni napredek Slovanov prepotrebnega zavoda; 2. Slovanski dijaki v Gradcu apelujejo nujno na vse slovenske državne poslance, da izposlušajo veljavnost izpitov zagrebškega uni-

verzišča tudi za totransko polovico. — Vselej želje gospodov dopošiljalcev obvestil je župan Hribar deželne poslance: dra. Ivana Dečka v Gradcu, dra. Antona Gregorčiča v Gorici, Gregorja Einspielerja v Celovcu, Ivana Nabergoja v Trstu in Vekoslava Spinčiča v Pulji s prošnjo, da s svojimi tovariši zastavijo vse svoje moči v dosego smotra, ki je obsežen v resolucijah. Dru. Farjančič in dru. Šusteršiču doposlalo je slovansko dijaštvo obe resoluciji naravnost.

Gosp. županu Hribarju so doposlali dijaki na Dunaju in v Gradcu brzojavki, v kateri ga prosijo, naj v njih imenu izreče zahvalo občinskim svetovalcem ljubljanskim in deželnim poslancem Kranjskim za krepke besede v njih obrambo.

Stroge odredbe, katerimi je žugalo ministerstvo nemškimi dijaki, so se skrčile v pravo napol-odredbo. Odredilo je namreč, da je na vseučiliščih na Dunaju, v Gradcu, v Inomestu in na nemškem vseučilišču v Pragi, v Brnu in na nemški tehniki v Pragi ter na poljedelski visoki šoli na Dunaju dne 7. februarja zaključiti zimski semester. Začetek poletnega semestra je določen na dan 7. marca, začetek predavanj na dan 21. marca. Vsi visokošolci, ki se vpisejo, morajo pismeno obnoviti o imatrikulaciji storjeno obljubo. Kdor ne bi hotel storiti tega, se ne sme vpisati. Proti dijakom, kateri greše proti obljubi, motijo predavanja in povzročijo konflikte, je začeti disciplinarno preiskavo in ako se izkaže njih krivda, jih je relegirati.

Med Srbi in Bulgari. O priliki slavljenja arbskega praznika „Sv. Save“ v Skoplju blizu Soluna, katero so priredili Srbi, je prišlo dne 4. t. m. do krvavega spopada med Srbi in Bulgari. Zaprtih je mnogo oseb. Je-li tega treba bilo — ? O ta nesrečni slovanski prepirl!

Iz Francozke. Včeraj se je začela v Parizu razprava proti glasovitemu pisatelju Zoli, ker je razširil francozko vlade, generale in vojaško sodišče, obdolživši jih, da so sodili krivo v razpravi proti majorju Esterhaziju, le da jim ne treba priznati, da so po krivem obsodili znanega židovskega kapitana Dreyfusa. Vse patrijotičsko javno menenje na Francozskem je ogorčeno proti Zoli, in jim pa so anarhisti, socialisti, framasoni in — židje. Sosebno poslednji. Niti o dogodkih v Italiji ne poroča n. pr. naš „Piccolo“ tako razsežno in tendenciozno, kakor sedaj o razpravi proti Zoli. „Piccolo“ polni kar cele kolone. Te se že mora pripoznati židovstvu, da zna varovati svoje!

Različne vesti.

V soboto dne 10. t. m. bode torej sestanek vseh sestankov: velika maskarada „Tržaškega Sokola“ v gledališču Armonia. Slednjic se je presrečilo odboru „Sokola“, da je premagal vse ovire in da more zagotoviti tržaškim Slovincem, da bodo mogli dne 19. t. m. vredno zaključiti to kratko dobo vlade princa Karnevala. Marsikaj nam sli iz peresa že sedaj, ali ne smemo, ker nas veže dana beseda.

„Reichswehr“ o Italijanih v Istri. Govoré o vesti, da je v valinških krogih napravilo mučen utis dejstvo, da se italijanska večina deželnega zbora Istrskega brani čestitati papežu, opazila je te dni dunajska „Reichswehr“: Je že tako, da deželni zbor v Pulji ni nič bolji, nego je bil njegov prednik v Poreču. Vzroki, zakaj italijansko istrski poslanci nočejo čestitati papežu, so na dlaní

Kdo ne ve, kaj da pomenijo te pičice, ki jih je pridejala „Reichswehr“ v popolnjenje svoje misli? Govoré pa o dogodkih v deželnem zboru Istrskem meni isti dunajski list:

„V deželnem zboru istrskem nadaljuje „sladka s o d r g a“ svoje Slovanom sovražne demonstracije. Danes so morali izprazniti galerijo nič manje, nego trikrat. Nič ne koristi Italianissimom: sličnimi izgredi ne morejo oddemonstrirati ekzistence Hrvatov. Ti imajo pravico uveljavljati svoj jezik v deželnem zboru, in te pravice si ne puste kratiiti od nikogar.“

Govoré „Kavčičke in vrtnarske družbe za Trst in okolice“ ima svojo radno sejo v petek dne 11. t. m. popoldne ob 2½ uri.

„Trajne“ in ne „trojne“, se mora glasiti beseda v zadnjem odstavku v čepisu od Sv. Ivana, priobčenem v današnjem jutranjem izdanju. Častiti čitatelji naj nam blagovole oprestiti to nelično tiskovno pomoto.

Iz Trsta in okolice pišejo „Slovincu“: Odkar so izstopili slov. poslanci iz deželne zbornice tržaške, ni posebnega zabeležiti iz političnega življenja tržaškega, vse se je nekam „zabasalo“, da ne more prav dalje. Ali so pa morda zares slovenski poslanci in Slovenci sploh eni faktor, ki prav za prav „dela politiko“ v Trstu? Kaj bi bilo, ako bi ne bilo tu Slovincov? Saj bi morali poginiti od dolgega časa Garibaldi in židje, zlasti v tem času sive megle? Potem pa še pravijo progresovci, da bi tržaški Slovenci že še kaj dosegli, ako bi ne imeli sedanjih zastopnikov v deželni in mestni zbor! Kakih jim žele neki? Morda takih, ki bi trobili v njih rog? No, potem bi bilo hitro zabave konec! Tako pa je še vedno kaki „hetz“, posebno tedaj, kadar se gré za „glasovitega“ viteza Nabergoja; tedaj je h krati na nogah ves aparat lahonske tajne „policije“ in v Trstu je vsaj kaj govoriti. — Ti Lahji so res kratkovidni ljudje! Ako hočeje uničiti Slovence, bi morali postopati z njimi vse drugače, kajti Slovenec, kakor vsakdo drugi, ima že po naravi v sebi isti čut nasprotovanja in afontaze, ki baš tega noče, kar hoče njegov nasprotnik. Slovincem je le treba dovoliti, dati in priznati nekaj malega, pa so takoj mirni in zadovoljni, in še tu in tam se izvali iz zadovoljnejšev kak renegat ali izdajalec. Toda Italijani niso diplomatje! Toliko več diplomacije bi bilo priporočati Slovincem. Čuti je nekaj glasov, da bi slovenski poslanci tržaške zbornice storili prav, ako bi tirali dvojno abstinenco, deželnozborniško in mestnozborniško abstinenco, to pa že zaradi dostojanstva. Sicer, ako bi se uresničil predlog žida Veneziana — in židje v Trstu so sploh „genijalni“ ljudje — bi ne bilo treba tirati slovenskim poslancem nikake abstinence, a tudi ne izvajati svoje poslanske dolžnosti, to pa radi tega ne, ker bi slov. zastopnikov sploh ne bilo — po Venezianovem volilnem redu. Ta volilni red bi namreč omogočil, da bi okoličani ne imeli nobenega zastopnika, Lahji pa vse, kajti po tem redu bi splošno, brez radredov, smeli voliti vsi oni, a le oni, ki so uživali elementarno šolsko naobrazbo, vsi drugi pa bi bili izključeni od volilne pravice. Ali ni to zares genijalno? Sedaj bi prav prišlo ono zabranjevanje okoličanov do šolske izobrazbe, za katero si je pridobil tržaški magistrat pod žezlom Mojzesov in Aronov nevenljivih zaslug. Ali je pa že morda stalo v načrtu tržaških milijonarjev, da se z oviranjem ljudske naobrazbe po okoliči omogoči ta korak z volilne sleparije? Mogoče je vse pod solncem. Ali kakor rečeno, Slovenci morajo postati hujši diplomatje, njihovo politično obsorje se mora razširiti tembolje, čimbolj je hočeje krčiti tržaški Mojzesi in Aroni. Sredstev jim ne zmanjka! Tudi v socialnem oziru je Trst sedaj precej na suhem. Celo v tem predpusnem času ni vse tako, kakor bi bilo pričakovati v bogatem Trstu. Ali se je svet celo naveličal razposajen biti? Sicer se privrejsi take maskarade, po gledališčih je nekoliko vrenja, a prav nič posebnega, vse obrabljeno, naveličano, samo to je novo skoro vsaki dan, da se je kateri življenja trudni pedal radovoljno ne vem če v — Abrahamovo naročje. Naši Slovenci se pa gibljejo kolikor morejo, toliko, da pojavljajo svoje življenske sile in svoj narodni obstanek in ker tudi oni vedo, da je sedaj — predpus. Sedaj jim preslavni magistrat vedno gleda na prste celo v prirejanju veselje in bi včasih rad, da bi Slovenci poleg slovenskih prilepljali tudi italijanske vabilne plakate, ali pa nobenih, ali pa da celo opuste svoje veselice!

Iz Lazareta pri Koprnu nam pišejo: Dovolite mi, gospod urednik, da napišem tudi jaz par vrstic v Vašem cenjenem listu, in da narišem, kolikor mi je mogoče, položaj, v katerem se nahaja naš tužni Lazaret. Morda mi poreče kdo, da v času tako resnem in kritičnem, v katerem se nahaja sedaj naš narod, boreči se proti kratim sovražnikom za svoj obstanek, ne ostaja častnikarstvu časa, da bi se oziralo na posamične kraje. Ali mislim, da med tem, ko se vrši borba na vsej črti, ne treba zanemarjati niti sadnje straže, ki peša in omahuje pod navalom in nakanami sovražnih čet. Tukaj v nas vlada popoln absolutizem kakor v srednjem veku. Vse je v neredu. Deloma, ker so naši malo brigajo za narodne reči, deloma, ker nas sovražnik tlačí in upotrebuje vsako zvijačo, da da bi nas uničil. Ker spada Lazaret pod Kopersko občino, imamo pravico imeti v občinskem zboru

enega „representanta“. In kako je v resnici? Naši mošje niti ne vedo tega, kaj so občinske volje. Tam v Kepru pa nam izberejo za „representanta“ sami kakšnega takega moža, o katerem vedo, da jim ne bo delal nepravil: „bisogna che sia un dei nostri“. Za občinskega slugo volijo tudi sami le takega, ki se jim dobrolika. Da-li je dotična oseba sposobna za to, in da-li so farani zadovoljni s tem, to je malo mar dotičnim osebam. Tako imamo na primer za zaprisežene moše (periti giurati), katerim treba, da so ne le najbolj poštene in pravični moše v vsej fari, ampak tudi najbolj vešč v poljedelstvu: enega starega črevljarja in enega mlinarja, kateri je ob enem tudi občinski sluga (faute). Koliko tožeb je že bilo proti zadnjemu, naj priča vsa fara! Ali kaj veljajo vse tožbe in pravice: že un dei nostri e basta! Tako so vse druge reči v neredu, prav vse od pete do ... glave.

Vendar tudi v takšni zmešnjavi najti je še kako pošteno dušo. Tako na primer je podpisaneemu znan mladenič, ki je blag in pošten v vsakem obziru, ali kaj pomaga, četudi je kaj rekel ali posvaril druge, če ga pa vsi zaničujejo ravno radi tega in se delajo norca z njim! Svet je vedno isti: nevalečnost je plačilo sveta.

Ljubimir.

„Slovenska Matica“. Knjige „Slov. Matic“ so dole in se dobivajo pri gosp. I. Novaku, Piazza Lipsia 1.

Nova civilna procedura. Včeraj 7. t. m. se je vršila na tukajšnjem deželnem sodišču prva razprava po novem civilnopravnem redu. Predmet razprave je bil ločenje od postelje in mize. Razprava je trajala 3 ure.

Pevsko društvo „Skala“ v Sv. Križu priredi svojo veselico dne 20. februarja 1898. Ta veselica bo še lepša, nego je bila zadnja, ker na vspeh bodo lepše nove pesmi. Vspored objavimo svoječasno. Ker ob pevsko društvo „Skala“, butajo silni valovi nasprotikov, pozivlja se slavno tržiško občinstvo, da bi podpiralo naše vrle Križane, ki se v novejši čas neustrašeno potegujejo za narod! Na obilno udeležbo, posebno od strani tržiških narodnjakov, uljudno vabi Odbor.

Ples pekovskih pomočnikov. Slavnostni odbor nam javlja, da se bo tudi letos vršil ta ples. 53 mojstrov se je že izreklo za to, da se ne bo delalo po noči dne 10. t. m. Odbor se nada, da bodo tudi vsi drugi mojstri sledili temu izgledu.

Veselic pekovskega društva „Zarja“ v Rojancu se je vršila minolo nedeljo. Veselični prostor je bil natlačen popolnoma. Pevske točke se so izvajale kakor po navadi: jako dobro. Posebno so ugajali občinstvu mešani zbori. Mnogo zaslužene pohvale je žel za samospjev društveni predsednik Katalan v pesmi „Naša zvezda“. Igra „Gospod Lukin“ je ugajala jako občinstvu. Smeha ni bilo konca ne kraja. Najboljše so igrali: oče, Andrej in Lukin. Godba je svirala precej dobro večinoma slovanske komade. Vrli „Zarja“ želimo najboljših uspehov.

Nasilno postopanje. Včeraj so zaprli nekega Ferdinanda Zavrsiča, ker je hotel po vsej sili, da mu neki mehanik mora posoditi denarja, in je grozil istemu nevarno, če mu ne posodi denarja.

Radi žaljenja Nj. Veličanstva so zaprli včeraj brivca Artura Centassia in Karola Zumina. Ova-dil ju je neki finančni stražar.

Poskus samomora. Marija V., stanujoča v ulici Ponziana, se je zaprla v ponedeljek okoli 3. ure pop. v svojo sobico, v kateri je že telo ogle. Neki zidar, ki je bil na delu blizu te sobice, je zapazil, da se od tam nekaj kadi. Naglo je obvestil o tem sosede, ki se siloma odprli vrata sobice. Tu so našli Marijo, ležečo na postelji v popolni nezavesti. Hitro so jo prenesli na sveži zrak ter jej pomagali. Vzrok poskusu samomora so baje družinske razmere.

Zblaznela. Nekaj časa že mešalo se je neki Mariji O., udovi bivšega geometra na tukajšnjem namestništvu Trdila je vedno, da prihaja k njej vsaki večer njeni pokojni soprog. Trdila je tudi, da ima dobiti precejšnjo svoto denarja ter je hodila vedno nadlegovat sodišče radi tega. Pred malo časa se bivala pri svoji hčeri v Ilirski Bistrici. Nekega dne je prouzročila v tamkajšnji cerkvi veliko zmešnjavo in splošen beg, o katerem se je poškodovalo več oseb. Predvčeršnjem je prišla v Trst. Pomočnik Treves se je moral izdati za od-

nega uradnika, da mu je bilo mogoče odvzeti v bolnišnico nesrečnico seboj.

Pretep med moškim in žensko. 18letna Ana Zagornik, bivajoča v ulici S. Silvestro št. 3, se je vračala prednoči domov v družbi svojega ljubimca šele proti 2. uri zjutraj. Na stopnicah je srečala neko žensko, ki stanuje v isti hiši. Ta je začela zmirjati prvo, a prva tudi jej ni ostala dolžna, ter jej je očitala marsikaj razžaljivega. V tem je prišel soprog žene in je začel braniti poslednjo. Jel je tepsti dekleta in ga je vrgel tudi na tla. Ker je bila precej ranjena se je morala zateči za pomoč na zdravniško postajo.

Tatvine. Pred nekaj večeri prišli so neznani tatovi v stanovanje Jakomine Stolica. Odneali so 2 zastavna listka, ker niso našli družega.

Včeraj popoldne ulomili so tatje v pekarno Frana Morina ter okrali 50 gl. denarja.

Zaprli so mornarja Antona Gruberšiča iz Šibenika, ker je ukradel 1 kg. sladkorja.

Vgrabili so nekega Jakoba P. ravno tedaj, ko je hotel odnesti 1 kg. mandelnov.

Na parniku „Napried“ sta bila okradena Ivan Mranić in Matej Belić in sicer za 2 uri, za jedno zlato in jedno kovinasto verižico.

75.000 kron naša glavni dobitki loterije na spomenik princu Eugenu. Opozorjamo naše častite bralce da bodo žrebanje dne 11. februarja t. l.

Najnovejše vesti.

Pulj 8. (Deželni zbor). Po zaslišanju poročila dež. odbornika dr. Cleva in po utemeljevanju po poslancu dru. Scampichio je deželni zbor soglasno sprejel resolucijo, s katero se pozivlja deželni odbor — s ponovnim povdorkom koristnosti direktne železniške zveze Istre z Reko — naj se pri vladi zavzame za to, da se čim prej uresniči želja mnogih občin Istre za napravo državne železnice iz Lovrane čez Plomin, Gologorico in Cerovlje.

Potem se je prečitala interpelacija poslanca Vidulicha do trgovskega ministerstva radi odredbe za olajšanja plovbene izobrazbe aspirantov za merkantilne kapitane. Potem se je pričelo drugo čitanje načrta zakona, tičečega se stavbenega reda za mesto Pulj.

Carigrad 8. Tukajšnji odločilni krogi turški so tega uverjenja, da kandidatura princa Jurja za mesto guvernerja na Kreti, se ne da uresničiti. To vprašanje je nespremenjeno. Vendar se je ublažilo nekoliko ter je postalo predmetom prijateljskega razgovaranja med vlastmi. Faktično Rusija ni storila nobenega koraka v tej stvari, odkar so izšle zadnje priobčene.

Naznanilo!!

Podpisani naznanjam, da imam lastno zalogo in delavnico različnega obuvala v hiši ljudske šole nasproti cerkve sv. Petra po domače „pri Pepetu Kraševcu“. Postrezam z vso točnostjo in po najnižjih cenah.

Sprejemam in izvršujem vsako naročbo na drobno in na debelo. Udani

Josip Stantič.

„ALLA BELLA VEDUTA“

Ulica homagna št. 20.

Podpisani prioročuje svoje gostilno slav. slovensk. občinstvu. Toči prav dobri teran kraški, istrsko belo in črno, dalmatinsko. Kuhinja je izborna. Pripravijo se jedi za vsacega gospoda kakor kdo želi. — V krčmi je posebna sobica za večerna društva. — U moji gostilni se pivcu dobro godi kakor bil bi v slovenski družini.

Udani
Martin Štok.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti točli, na življenje v vseh kombinacijah.
Glavnica in rezerva na dne 31. decembra 1892
Glavnica društva 4.000.000
Premijna rezerva zavarovanja na življenje 13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1.692.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.465-07
Rezerva na razpolaganje 500.000-—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzor, bilanca (A) 333.822-42
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzor, bilanca (B) 243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje 500.000-—
Občna rezerva dobičkov 1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- 2 1/2%	3-mesečni 2 1/2%
30- 3 1/2%	6- 2 1/2%

Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstr. velj., stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošo 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Lovo, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inmost, Celovec, Ljubljana, Lino, Olomue, Reichenberg, Saaz in Selnograd, — brez troškov

Kunja in prodaja

rednostij, diviz, kakor tudi vnošenje kupcev proti odbitku 1/100 provizije.

Inkase vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

nmoevne listine pogoji po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Srečke spomenika princa Evgena

Glavni dobitki:

75.000 KRON.

priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Ales. Levi, Mandel & C., Il Mercurio Triestino, Ig. Neumann, M. Nigra, Enr. Schiffmann.

Žrebanje pojutršnjem!

Srečke po 50 nč.

Tiskarna Gutenberg

filijalka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO-KNJICE

sistem „Patent Workman Chicago“

Raztrirni zavod — Knjigovenstvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zadržim primernih cen in točne postrežbe.

Izdolovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, rokovnikov v vsakem obsežu, brošur, plakatov cenikov, računov, memorandumov, skrojalov, papirja za liste in zavitke z napisom, naslovnih listov jedlinih list, pavilij itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fatture Debitoren, Creditorov, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-meto, odpravnih, menjalnih časo-zapadlih in knjig za kepiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raztrirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, avilnega papirja za kepiranje, listov iz kavčeka za kepiranje, skledlo iz cinka za kepiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Trst, Via delle Acque 5